

Sigmaplan

DORENT

Ruimte voor wetland

De riviernatuur in het Dorent-Nelebroek in de Zennevallei krijgt binnenkort een boost. Deze zomer gaat Natuur en Bos er aan de slag. Het project kadert in het Sigma plan, dat Vlaanderen moet beschermen tegen overstromingen van de Schelde en haar zijrivieren. Daarnaast zet het Sigma plan sterk in op natuurontwikkeling. De aanleg van natuurlijke wetlands speelt daarin een belangrijke rol.

Het Sigma project Dorent beslaat het Dorent-Nelebroek, een natuurgebied van zo'n 90 hectare groot tussen Zemst en Vilvoorde. Binnenkort starten hier de werken om de

rijkdom aan soorten in de natte graslanden van de riviervallei te herstellen. Die 'wetlands' zuigen bij hevige regenval het water op. In droge periodes laten ze het water mondjesmaat opnieuw los. Zoals een spons, dus. Dat maakt hen uitermate geschikt om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen.

Dwars door het natuurgebied stroomt de Oude Zenne. Je treft er ook twee oude meanders aan: afgesneden bochten van de rivier. Ook daar nemen we maatregelen om de natuur te herstellen. Het is een waterrijk gebied vol

weilanden, akkers en hooiland. Door de grond 'armer' te maken, kunnen we het gebied nog aantrekkelijker maken voor de typische inheemse fauna en flora. Daarmee realiseren we Europese natuurdoelen. We zorgen voor een netwerk van paden, zodat wandelaars, fietsers en ruiters na de werken hun hartje kunnen ophalen in het gebied.

Nu de vergunning goedgekeurd is en er een aannemer is aangeduid, kunnen de werken nog voor de zomer van start gaan.

[> Lees verder](#)

 WATERVEILIGHEID

 NATUUR

 BELEVING

Arme grond,
prachtige natuur

PAGINA 2

Een thuis voor de
kamsalamander

PAGINA 3

En ... start!

PAGINA 4

Arme grond, prachtige natuur

De Dorentse natuur herbergt heel wat unieke, inheemse dieren en planten. Toch is mettertijd veel van de ecologisch waardevolle natuur verloren gegaan. We maken de graslanden soortenrijker door de bodem te verschralen.

Het Dorent-Nelebroek is van oudsher natte natuur. Je hoort het al in de naam: een 'broek' is een moerassig land. Ideaal voor soorten als de grote pimpernel, die opleeft in dit soort natte leemgrond. De grote pimpernel is kenmerkend voor een bijzonder soort grasland dat vroeger voorkwam in Dorent en dat we in de toekomst graag opnieuw zouden creëren. Met enkele aanpassingen proberen we de omstandigheden waarin die graslanden zich ontwikkelen te verbeteren.

Verschralen om te verrijken

Verschralen om te verrijken, het klinkt tegenstrijdig. Maar een te rijke bodem vol voedingsstoffen is niet geschikt voor zeldzame plantensoorten als de knolsteenbreek, graslathyrus en grote pimpernel. Ze worden weggeconcentreerd door soorten die sneller groeien en zo het meeste licht wegkapen. Om

meer variatie te krijgen, moeten we de bodem verschralen.

Daarvoor is meer nodig dan te stoppen met bemesten. We hanteren twee extra methodes: 'plaggen' (de met stikstof en fosfor verrijkte toplaag verwijderen) en een aangepast hooibeheer, waarbij samen met het maaisel voedingsstoffen afgevoerd worden en de bodem zo geleidelijk verschraalt. In Dorent zullen we in totaal 3 hectare afplaggen. Zo kan het landschap zich weer ontwikkelen tot de soortenrijke graslanden van weleer.

Nu al aangepast beheer

In samenwerking met lokale partners zorgen we nu al voor een aangepast beheer. De momenten waarop gemaaid worden, zijn aangepast aan de groeicyclus van de grote pimpernel. We gebruiken ook geen bestrijdingsmiddelen of meststoffen (die zouden de bodem te veel verrijken). Een groot deel van de gronden wordt op een natuurvriendelijke manier beheerd. We werken daarvoor samen met de grondgebruikers die voor de start van de werken aanwezig waren in het gebied. Een win-winsituatie dus.

Inheemse rijkdom

De focus ligt op onze eigen, inheemse soorten. Bij de inrichting

van het gebied proberen we te bewaren wat kan. De oude essen en eiken sparen we zoveel mogelijk. In het gebied staan helaas ook veel exoten die er niet van nature thuishoren. Ze zijn niet zo onschuldig: soorten als de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop woekeren in sneltempo en verdrukken zo de rest. We proberen ze weg te krijgen, maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. De bestrijding van de bijzonder hardnekkige Japanse duizendknoop is bijvoorbeeld een grote uitdaging.

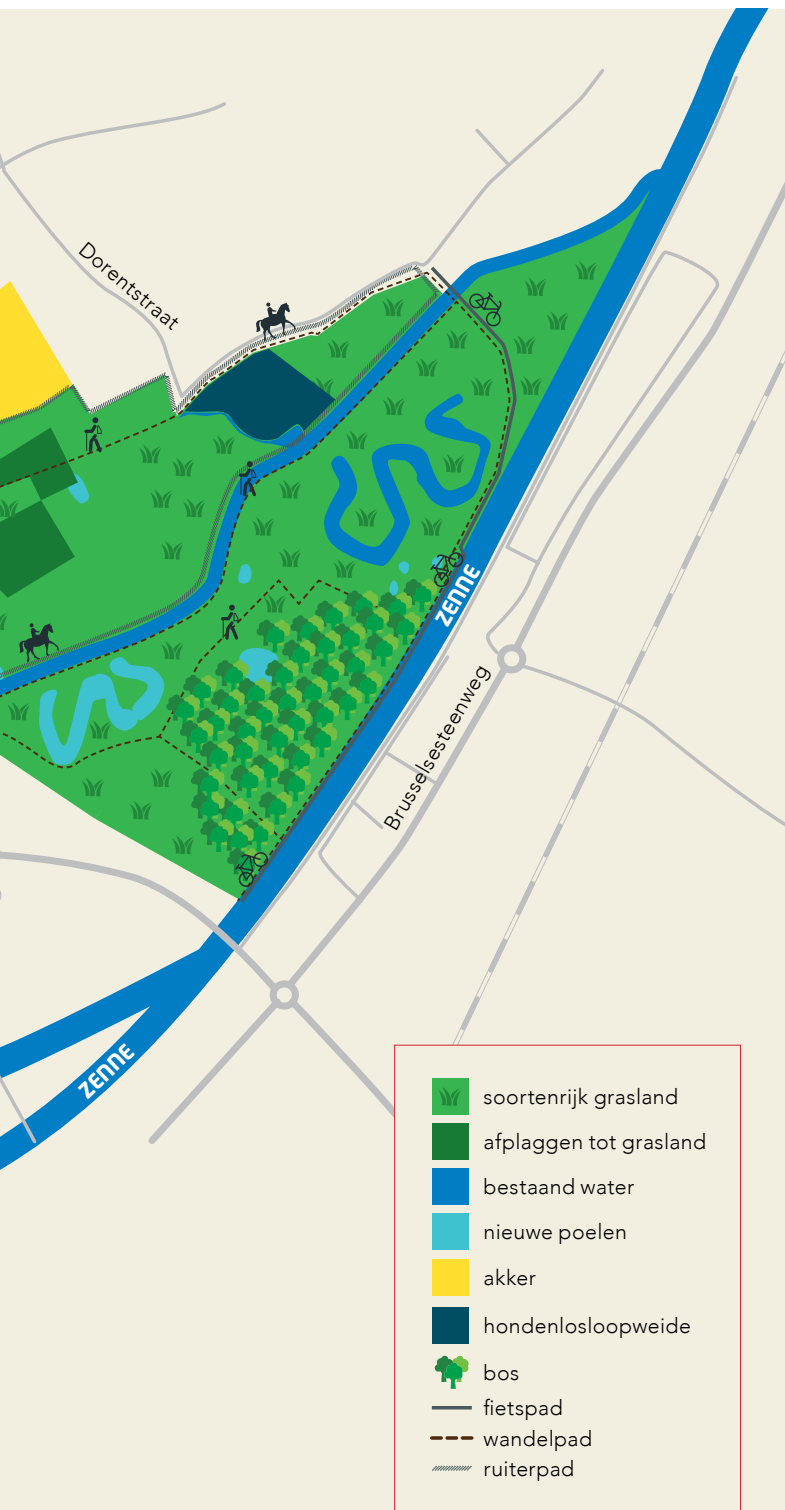
Genieten geblazen!

We herorganiseren de recreatieve routes in dit drukbezochte natuurgebied. Te voet, met de fiets of te paard: iedereen zal ten volle van het gebied kunnen genieten. In de hondenloopzone kan je viervoeter zich uitleven. In de rest van het gebied horen honden aan de lijn.

De grote pimpernel

© Y. Adams (Vilda)

Kamsalamander

Leefgebied voor de kamsalamander

Dorent is de thuis van de kwetsbare kamsalamander, maar hij heeft het moeilijk. Ook heel wat andere amfibieën en verschillende vogelsoorten kunnen wel een steuntje in de rug gebruiken. We pakken het gebied aan om het ook voor hen opnieuw aantrekkelijker te maken.

We verwijderen de sliblaag en de verontreiniging uit enkele poelen en een afgesneden rivierbocht ('meander'). Op bepaalde plaatsen maken we ook de oevers minder steil. Zo ontstaat er meer ruimte voor waterplanten, maar ook dieren profiteren daarvan; denk maar aan amfibieën en vogels.

Zonnige poelen

Om het de kikkers en salamanders nog meer naar de zin te maken, graven we enkele nieuwe poelen. Ook de bestaande poelen en meanders pakken we aan. De elzen en wilgen die de oevers overschaduwden, halen we weg. Zo vallen er geen bladeren meer in het water die schaduw en slib veroorzaken. De amfibieën kunnen zo meer genieten van de zon.

Werken op het ritme van de natuur

Voor de timing van de werken houden we rekening met het ritme van de natuur. In het voorjaar zit de kamsalamander in de poelen en is hij veel te kwetsbaar. We werken daarom best aan de poelen in de zomer en het najaar. Dan trekt de salamander naar de omliggende kleine bosjes en houtkanten, waar hij ook overwintert.

Ruiters in Dorent

© Y. Adams (Vilda)

Wist je dat?

Wetlands kunnen overtollig regenwater bufferen, ze werken als een spons (zie voorpagina). Een andere manier om ons te beschermen tegen overtollig water, maar dan uit de rivieren, zijn stevigere en hogere dijken en gecontroleerde overstromingsgebieden. Daar kunnen grote hoeveelheden water geborgen worden bij stormtij. Dat soort werken realiseren we verder stroomafwaarts langs de Zenne en de Dijle, in het Sigmaproject Dijlemonding in de buurt van Mechelen.

En ... start!

Eind juni gaan de graafmachines het terrein op. Dan is het relatief droog in het doorgaans natte Dorent. Het ideale moment dus om de mouwen op te stropen en aan de slag te gaan.

Meer weten?

Op woensdag 26 juni organiseren we een infowandeling over de werken. Afspraak om 19.30 uur op de hoek van de Rekelstraat, de Dorentstraat en de Daelweg.

De werken zullen enkele maanden in beslag nemen. Ze worden afgerond vóór de winter, wanneer het te nat is om te werken en we riskeren om de bodem te beschadigen.

Tijdens de werken blijft het gebied grotendeels toegankelijk. Voor de veiligheid kunnen bepaalde onverharde wegen tijdelijk afgesloten worden. Enige hinder voor wandelaars en ruiters is dus niet uitgesloten.

2014

- Opmaak inrichtingsplan
- Uitwerking flankerend landbouwbeleid
- Bodemonderzoek

2016

- Milieuhygiënisch bodemonderzoek
- Archeologisch onderzoek

2017

- Aanvraag stedenbouwkundige vergunning

2018

- Opmaak uitvoeringsbestek
- Aanduiden aannemer

2019

- Uitvoering werken

CONTACT

Meer informatie over het Sigmaproject Dorent vind je op:

www.sigmoplan.be/dorent

Met vragen kun je terecht bij:

Natuur en Bos

Elias Verbanck, projectleider
elias.verbanck@vlaanderen.be
09 276 20 43

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

De Vlaamse Waterweg nv
Afdeling Zeeschelde-Zeekanaal
Ir. Wim Dauwe
Lange Kievitstraat 111-113 bus 44
2018 Antwerpen

Redactie

Pantarein in samenwerking met IMDC
Uitgave juni 2019
Gedrukt op gerecycleerd papier

Copyright beelden

Yves Adams (Vilda), ID/ Bart Dewaele.